2025-10-08

Per e-post till
fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till
fi.fma.b@regeringskansliet.se

Utveckling av makrotillsynsområdet

Sammanfattning

Det råder bred enighet i Bankföreningens medlemskrets om att dagens regelverk avseende amorteringskrav och bolånetak i stort sett har fungerat bra. Även om det finns inslag av onödig komplexitet och oklarheter har såväl bankerna som kunderna generellt sett god kunskap om och förståelse för reglerna.

Bankföreningen ser positivt på att den föreslagna lagen om begränsning av bostadskrediter till stor del bygger på befintlig reglering i form av föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen.

Bankföreningens viktigaste synpunkter på de enskilda förslagen kan sammanfattas enligt följande:

- Det befintliga, grundläggande amorteringskravet (1 procent + 2 procent) bör behållas, såsom regeringen föreslår.
- Det skärpta amorteringskravet bör tas bort i enlighet med regeringens förslag.
- Beträffande den föreslagna höjningen av bolånetaket vid förvärv av bostad från 85 procent till 90 procent är Bankföreningen neutral och lyfter fram både för- och nackdelar med förslaget.
- Förslaget om att begränsa tilläggslån till 80 procent belåningsgrad avstyrks bestämt. Olika tak skapar incitament att maximera lånebeloppet vid köptillfället och kan därför komma att driva upp skuldsättningen. Det begränsar också möjligheten att göra nödvändiga renoveringar eller finansiera energibesparande åtgärder.
- Möjligheten för regeringen att tillfälligt begränsa skärpningar av belåningsgraden kan få stora negativa konsekvenser för enskilda låntagare och för bostadsmarknaden.
- Det föreslagna ikraftträdandet 1 april 2026 är svårt att klara, speciellt om stora förändringar av nuvarande regelverk sker. Bankföreningen förespråkar en implementeringstid på 9-12 månader från det att regelverket beslutats.

Beträffande beslutet om det kontracykliska buffertvärdet avstyrker Bankföreningen promemorians förslag om att flytta ansvaret från Finansinspektionen till Riksbanken. Föreningen anser att den ordning som gäller idag är etablerad och väl fungerande.

A Låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder

Övergripande synpunkter

Det råder bred enighet i Bankföreningens medlemskrets om att dagens regelverk avseende amorteringskrav och bolånetak i stort sett har fungerat bra. Även om det finns inslag av onödig komplexitet och oklarheter har såväl bankerna som kunderna generellt sett god kunskap om och förståelse för reglerna.

Med utgångspunkt i Bankföreningens tidigare rekommendationer och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd har en god amorterings- och lånekultur byggts upp på den svenska bolånemarknaden. Det finns en samsyn bland bolåneaktörerna att någon form av legala krav på amortering och högsta belåningsgrad bör finnas.

De senaste åren har utgjort en form av stresstest för banker och bolånekunder genom kraftiga räntehöjningar, snabb inflation, tidvis höga energikostnader och stora avgiftshöjningar i många bostadsrättsföreningar. Såväl bankerna som deras kunder samt bolånesystemet som sådant har klarat påfrestningarna utan betydande problem, vilket bland annat kan förklaras av ändamålsenliga regleringar.

En viktig lärdom från de nuvarande låntagarbaserade makrotillsynsåtgärderna är att de bör vara så enkla som möjligt, intuitiva och lätta att förstå för både kunder och bankpersonal samt stabila över tid. Men det måste samtidigt finnas en flexibilitet i tillämpningen, som exempelvis möjligheten till amorteringsundantag av särskilda skäl, för att inte enskilda hushåll ska komma i kläm av fyrkantiga regler.

Större förändringar bör enligt Bankföreningens uppfattning enbart genomföras om bristerna konstateras vara stora eller om det kan visas att förbättringspotentialen är betydande. Alla förändringar – stora som små – medför initiala problem innan processer och rutiner kommit på plats. Om förändringar genomförs bör de ske genom att revidera nuvarande typ av åtgärder snarare än genom introduktion av nya typer av åtgärder. Reglerna måste också fungera i en alltmer automatiserad bolåneprocess.

Vidare kan konstateras att det ofta är KALP-kalkylen som är avgörande för om lån beviljas eller inte. KALP-kalkylen bör dock enligt Bankföreningens uppfattning inte regleras i detalj eller standardiseras på annat sätt eftersom den innebär att kunderna kan vända sig till flera banker och få en individuell bedömning.

Bankföreningen vill även som en övergripande synpunkt framhålla vikten av att regeringen genom utformningen av låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder inte begränsar bostadsägares möjligheter att ta lån i syfte att finansiera nödvändigt underhåll, energibesparande åtgärder eller åtgärder för att förbättra bostadens motståndskraft mot klimatförändringar. Vår syn är att behovet av och efterfrågan på de senare kommer att öka markant i närtid, både som en följd av högre energipriser och förväntade klimatförändringar samt som en konsekvens av nya legala krav som följer av exempelvis genomförandet av Energiprestandadirektivet EPBD.

Detaljerade synpunkter

I det följande lämnar Bankföreningen synpunkter enligt dispositionen i finansdepartementets promemoria.

4.2 Låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder ska regleras i en ny lag

Promemorian föreslår att låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder ska regleras i en ny lag och att Finansinspektionens allmänna råd och föreskrifter om bolånetak och amorteringskrav i stor utsträckning ska föras över till den nya lagen. Vidare förslås att lantbruksenheter ska vara undantagna från lagens tillämpningsområde.

Bankföreningen har förståelse för och stöder förslaget, särskilt mot bakgrund av att det redan finns en bestämmelse om att Finansinspektionens föreskrifter på området ska medges av regeringen. Det är vidare positivt att den föreslagna lagen till stor del bygger på befintlig reglering i form av föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen. Föreningen vill dock framhålla betydelsen av att det finns en ordning för att på kort tid kunna ta ställning till situationer på marknaden som till exempel kan kräva tolkning av möjligheterna till undantag för särskilda skäl eller som kan fatta beslut om föreskrifter som ger undantag för extraordinära omständigheter. För detta ändamål bör Finansinspektions kompetens och kunskap om bolånemarknaden utnyttjas.

Bankföreningen anser att det måste tydliggöras i vilken utsträckning juridiska personer omfattas av reglerna om begränsning av bostadskrediter. Förslaget till lagtext kan uppfattas som en utvidgning i förhållande till gällande myndighetsföreskrifter. Den avgränsning som föreslås i författningskommentaren är inte tillräckligt tydlig för att ge vägledning i frågan. Föreningen är dessutom av uppfattningen att en sådan avgränsning bör framgå av lag. Regeringen bör därför i den fortsatta beredningen revidera lagförslaget så att det får samma innebörd som gällande rätt. Är avsikten att tillämpningsområdet ska utökas eller förändras i förhållande till nu gällande föreskrifter efterfrågas ett klargörande i den delen.

Förslaget om att, i likhet med vad som gäller idag, undanta lantbruksenheter från lagens tillämpningsområde stöds av Bankföreningen.

4.3 Ett förändrat amorteringskrav

4.3.1 Det ursprungliga amorteringskravet ska kvarstå och en sund amorteringskultur ska upprätthållas

Promemorian föreslår, i likhet med vad som gäller i dag, att bostadskrediter med en belåningsgrad som överstiger 50 men inte 70 procent av bostadens värde även fortsättningsvis ska amorteras med minst 1 procent av det totala kreditbeloppet per år och att bostadskrediter med belåningsgrader över 70 procent ska amorteras med minst 2 procent per år. För bostadskrediter med en belåningsgrad som inte överstiger 50 procent ska kreditgivare enligt förslaget verka för att sådana amorteras i syfte att upprätthålla en sund amorteringskultur.

Bankföreningen tillstyrker förslaget om att behålla det ursprungliga amorteringskravet. Föreningens syn är reglerna har haft en viktig roll för att stärka amorteringskulturen i Sverige. De är dessutom väl etablerade och såväl bankerna som kunderna har generellt sett god kunskap om och förståelse för reglerna.

Däremot motsätter sig Bankföreningen förslaget om att kreditgivarna för lån med belåningsgrad som inte överstiger 50 procent ska verka för att dessa ska amorteras. Det finns enligt föreningen inte skäl vare sig utifrån ett konsument- eller finansiellt stabilitetsperspektiv att lagstiftningen ska peka på att amortering bör ske även för lån med låga belåningsgrader. Tvärtom är det enligt föreningens uppfattning många gånger god kreditgivningssed att föreslå låntagare med låg belåningsgrad att inte amortera, till exempel för att kunna sätta av sparmedel för framtida investeringar i sitt boende.

Om regeringen väljer att i den fortsatta processen behålla förslaget i § 9 måste det tydligt beskrivas vad som avses med att kreditgivarna även vid låga belåningsgrader ska ”verka för att bostadskrediter amorteras”. Det måste vara tydligt för kreditgivarna hur lagen ska efterlevas.

4.3.2 Det skärpta amorteringskravet

Promemorians bedömning är att den nya lagen inte bör innehålla något krav på ytterligare amortering om minst 1 procent om kredittagarens samlade bostadskrediter överstiger 4,5 gånger bruttoårsinkomsten.

Bankföreningen tillstyrker förslaget. Föreningens syn är att det skärpta kravets nackdelar i form av komplexitet och svårigheter för vissa grupper att finansiera sitt boende inte uppvägs av de begränsade fördelar som finns med kravet.

En särskild fråga som föreningen vill uppmärksamma är hur övergången från nuvarande till nya regler ska kunna hanteras på ett smidigt sätt. Det kan förväntas att ett

stort antal låntagare i samband med ikraftträdandet kommer att vända sig till sin kreditgivare för att inte längre behöva amortera enligt det skärpta amorteringskravet.

4.3.3 Den alternativa amorteringsregeln

Promemorian föreslår att en kreditgivare även i fortsättningen ska ha möjlighet att medge amortering enligt den alternativa amorteringsregeln, dvs. att en utökning av en befintlig kredit (tilläggskredit) får amorteras med 10 procent per år i stället för att den totala bostadskrediten amorteras med 1 respektive 2 procent per år, beroende på belåningsgraden. Möjligheten begränsas till lån tagna före den 1 juni 2016.

Bankföreningen delar promemorians syn att den alternativa amorteringsregeln bör kvarstå, men med tillägget att alla låntagare, oavsett när krediten ursprungligen lämnades, bör kunna använda den alternativa amorteringsregeln.

Bankföreningen noterar vidare att promemorians lagförslag, utan motivering och till nackdel för låntagare, begränsar möjligheterna att använda den alternativa amorteringsregeln till lån tagna före den 1 juni 2016 att jämföra med dagens brytdatum 1 mars 2018. Bankföreningen motsätter sig en sådan inskränkning.

4.3.4 Undantag från amorteringskrav vid särskilda skäl

Promemorian föreslår att det fortsatt ska vara möjligt för kreditgivare att medge undantag från amorteringskrav vid särskilda skäl, dvs. i situationer där kredittagarens ekonomiska situation av olika skäl har försämrats.

Bankföreningen stöder promemorians förslag, men anser att möjligheten till undantag inte enbart ska gälla för befintliga låntagare utan även för nya låntagare.

Möjligheten till undantag från amorteringskrav vid särskilda skäl är en grundläggande förutsättning för att legala amorteringskrav ska fungera i praktiken. Det kan uppstå många olika situationer där ett tillfälligt undantag från amorteringskrav kan vara avgörande för om låntagaren kan överbrygga tillfälligt försämrad ekonomi utan att behöva lämna sin bostad. Precis som sägs i promemorian är det varken möjligt eller lämpligt att uttömmande ange vilka skäl som kan ligga till grund för ett tillfälligt undantag. Icke desto mindre är det erfarenhetsmässigt bra om undantagsmöjligheten används på likartat sätt hos långivarna och att ledning för tillämpningen så långt möjligt kan hämtas från lagstiftning kompletterat med kommunikation från regering eller myndigheter. Ett bra exempel är de frågor och svar som Finansinspektionen publicerade i samband med att många hushåll drabbades av höga elkostnader hösten 2022. Bankföreningen anser också att det bör klargöras att de förtydliganden som Finansinspektionen gjort i olika sammanhang ska gälla även för den nya lagstiftningen.

Av författningskommentaren till § 10 i den föreslagna lagen (men inte i lagtexten) framgår att det för amorteringsundantag av särskilda skäl krävs att omständigheterna som föranleder undantaget har inträffat efter det att bostadskrediten lämnades. Bankföreningen invänder mot denna begränsning och anser att amorteringsundantag även ska kunna medges för omständigheter som inträffat innan krediten lämnades. Till exempel bör en person som är föräldraledig eller studerande när krediten lämnas kunna få ett tillfälligt amorteringsundantag.

4.3.5 Undantag från amorteringskrav vid extraordinära omständigheter

Promemorian föreslår att regeringen ska få meddela föreskrifter om tillfälliga undantag från amorteringskrav när det föreligger extraordinära omständigheter i samhället som sannolikt kan medföra en synnerligen djup lågkonjunktur.

Bankföreningen tillstyrker förslaget. Pandemin är ett bra exempel på att generella lättnader måste kunna införas vid extraordinära omständigheter i samhället. Bankföreningen vill framhålla vikten av att undantagsmöjligheten utformas på sådant sätt att långivarnas hantering blir så enkel som möjligt, till exempel genom att enskilda bedömningar och omfattande dokumentationskrav inte krävs.

4.3.6 Undantag från amorteringskrav vid nybyggnation och byggnadskreditiv

Promemorian föreslår att kreditgivare, liksom i dag, ska ha möjlighet att medge undantag från amorteringskrav i upp till fem år för nybyggda bostäder och byggnadskreditiv.

Bankföreningen tillstyrker att nuvarande undantagsmöjlighet förs över till den nya lagen.

4.3.7 Undantag från amorteringskrav för kapitalfrigöringskrediter

Promemorian föreslår att kreditgivare, i linje med vad som har gällt hittills, ska ha möjlighet att kunna medge undantag från amorteringskrav vid lämnande av kapitalfrigöringskrediter.

Bankföreningen tillstyrker förslaget.

4.4 Ett förändrat bolånetak

4.4.1 Begränsning av belåningsgraden

Promemorian föreslår att begränsningen av belåningsgraden (bolånetaket), dvs. hur stor del av bostaden som får belånas, ska vara högst 90 procent av bostadens marknadsvärde vid den tidpunkt då krediten lämnades. Detta gäller i de fall krediten avser köp av en ny bostad.

Bankföreningen ser både fördelar och nackdelar med förslaget.

En utgångspunkt är att nuvarande bolånetak på 85 procent har fungerat väl. Det är etablerat och väl känt hos såväl långivare som låntagare. Begränsningen minskar risken för att låntagare blir överskuldsatta i det fall priserna på bostäder faller kraftigt, vilket inträffade senast under 2022.

Den föreslagna höjningen, i kombination med förslaget om att ta bort det skärpta amorteringskravet, skulle erfarenhetsmässigt medföra att hushållens skuldsättning ökar. Det är också troligt att bostadspriserna skulle öka till följd av de bättre lånemöjligheterna, något som i sig skulle driva upp skuldsättningen och försvåra förstagångsköpares inträde på bostadsmarknaden.

En betydelsefull fördel med en höjning av bolånetaket till 90 procent är att det lägre kravet på kontantinsats kan underlätta förstagångsköpares inträde på bostadsmarknaden. Vidare kan låntagare som annars skulle behövt ta ett blancolån i stället i högre grad finansiera bostadsköp med bolån. Detta kan vara speciellt betydelsefullt eftersom ränteavdraget för blancolån försvinner helt från och med 1 januari 2026.

Oavsett vilken nivå bolånetaket slutligen hamnar på vill Bankföreningen framhålla vikten av att den maximala belåningsgraden vid förvärv av bostad inte skiljer sig från den maximala belåningsgraden för tilläggslån, se nästa avsnitt.

4.4.2 Tilläggskrediter

Promemorian föreslår att den maximala belåningsgraden högst ska få uppgå till 80 procent av bostadens marknadsvärde i fråga om tilläggskrediter.

Bankföreningen avstyrker bestämt förslaget. En lägre maximal belåningsgrad för tilläggslån än för lån vid förvärv skulle få en rad negativa effekter som inte analyseras i promemorian.

- Det skulle öka skuldsättningen då låntagare får incitament att i samband med förvärv ta ett större lån än nödvändigt eftersom man har begränsad möjlighet att senare ta tilläggslån.

- Det skulle innebära att befintliga låntagare med belåning över 80 procent som drabbas av skador på fastigheten, till exempel att taket läcker eller att avloppet måste grävas om, inte har möjlighet att utöka sitt bolån.

- Det skulle medföra att befintliga låntagare med en belåningsgrad över 80 procent som önskar renovera bostaden eller investera i till exempel energiförbättringar kan tvingas ta ett blancolån i stället för ett bolån.

Som anges ovan anser Bankföreningen att det är av största betydelse att den maximala belåningsgraden är densamma oavsett om lånet är taget vid förvärv eller som en tilläggskredit. Föreningen förstår inte vilket problem en uppdelning syftar till att lösa och kan konstatera att det saknas analys av förslagets effekter.

4.4.3 Regeringen ska få meddela föreskrifter om belåningsgraden

Promemorian föreslår att regeringen ska få meddela föreskrifter om tillfälliga skärpningar av nivån på belåningsgraden.

Bankföreningen avstyrker förslaget. Som sägs inledningsvis är bostads- och bolånemarknadens funktion beroende av kontinuitet och stabilitet. Oförutsägbara åtstramande ändringar, som exempelvis betydande förändringar av maximal belåning, kan få stora och svårförutsägbara effekter för enskilda låntagare och för bostadsmarknaden.

Dessutom, enbart möjligheten till snabba, åtstramande förändringar av den maximala belåningsgraden kan ha negativ inverkan på nyproduktionen av bostäder, genom att den skapar osäkerhet om framtida villkor för bostadsköp.

Sammantaget ser Bankföreningen betydande negativa effekter och stora risker med promemorians förslag. Föreningen kan också konstatera att det i princip helt saknas bakomliggande analys och konsekvensbeskrivning.

4.5 Omvärdering av bostaden

Promemorian föreslår att omvärdering av bostaden i syfte att få till en ändrad amorteringstakt eller ett utökat låneutrymmet endast ska kunna göras vart femte år.

Bankföreningen anser att restriktionerna för omvärdering (tröghetsregeln) innebär onödig komplexitet och avstyrker därför förslaget. Genom den föreslagna utökningen av tröghetsregeln till att också gälla utökat låneutrymme blir komplexiteten än större.

Bankernas erfarenheter från tillämpningen av tröghetsregeln är att den innebär omfattande komplexitet både för bankerna och för deras kunder. Det är till exempel utmanande att hålla reda på och förstå att det finns både ett amorteringsgrundande värde och ett marknadsvärde, något som dessutom är den bakomliggande orsaken till behovet av ett amorteringsunderlag. Det har också visat sig vara komplext att ta ställning till vad som är en avsevärd förändring.

Vidare kan tillämpning av tröghetsregeln för ökat låneutrymme medföra att låntagare tvingas att ta blancolån trots att en aktuell marknadsvärdering skulle medge ett

vanligt bolån. Därmed fördyras och försvåras till exempel nödvändiga förbättringsåtgärder av bostaden och samhällsnyttiga investeringar i energibesparande åtgärder.

Sammantaget ser Bankföreningen betydande negativa effekter av tröghetsregeln, alldeles speciellt om den även ska tillämpas för att begränsa möjligheten att ta tilläggslån. Föreningen kan också konstatera att det saknas analys av effekterna av den existerande tröghetsregeln, liksom bakomliggande analys och konsekvensbeskrivning av förslaget att utöka regeln till att gälla även låneutrymme.

4.6 Kreditgivares informationsskyldighet

Promemorian föreslår att kreditgivare, liksom i dag, ska omfattas av en informationsskyldighet gentemot kredittagare.

Bankföreningen tillstyrker förslaget.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorian föreslår att den nya lagen om begränsning av bostadskrediter samt övriga lagändringar ska träda i kraft 1 april 2026.

Bankföreningen konstaterar att en realistisk tidsplan visar att ett riksdagsbeslut om nya regler knappast kan ske innan februari-mars nästa år. I sådant fall blir implementeringstiden för kreditgivarna orimligt kort, alldeles särskilt om de både för kreditgivarna och kunderna mer genomgripande förslagen som införande av skilda belåningsgrader för förvärvslån respektive tilläggslån och tröghetsregel för låneutrymme genomförs. Föreningen avstyrker därför det föreslagna ikraftträdandedatumet och anser en rimlig och ansvarsfull implementeringstid är 9-12 månader från det att riksdagen fattat beslut om det nya regelverket.

B Kapitalbaserade makrotillsynsåtgärder

Promemorian föreslår att Riksbanken ska ha ansvaret för det kontracykliska buffertvärdet.

Bankföreningen avstyrker förslaget. Bankföreningen anser att Finansinspektionen fortsatt ska ha ansvaret för det kontracykliska buffertvärdet.

Bankföreningens grundläggande uppfattning är att en och samma myndighet bör ha ansvar för alla verktyg som innebär att det ställs kapitalkrav på bankerna. Det finns starka kopplingar mellan de grundläggande kapitalkraven i pelare 1, pelare 2-bedömningar, riskvikter och de krav som har kopplingar till systemrisker. En uppdelning mellan två myndigheter kommer med stor sannolikhet att innebära bristande samordning, detta oaktat regler om samordning mellan myndigheterna. En uppdelning

mellan två myndigheter riskerar till exempel att leda till att samma risk täcks flera gånger. Det är viktigt ur ett bankperspektiv att den samlade kapitalbedömningen hålls ihop och att diskussionen om bankens samlade kapitalisering kan ske med en och samma myndighet.

Det resonemang som regeringen förde redan i proposition 2013/2014:228 Förstärkta kapitaltäckningsregler för att Finansinspektionen ska vara ansvarig myndighet för den kontracykliska bufferten anser Bankföreningen vara väl avvägd. Regeringen konstaterade i promemorian ”Ett förstärkt ramverk för finansiell stabilitet”, som presenterades den 26 augusti 2013, att Finansinspektionen ska ges det huvudsakliga ansvaret för stabilitetsverktygen, inklusive ansvar för att fastställa det kontracykliska kapitalbuffertvärdet. Förslaget att utse Finansinspektionen till ansvarig myndighet motiverades bland annat med att myndigheten redan förfogade över instrument kopplade till olika kapital- och likviditetskrav och att ett delat ansvar mellan olika myndigheter skulle kunna leda till vissa gränsdragningsproblem och ett mindre effektivt beslutsfattande. Dessutom hade Finansinspektionen redan vidtagit ett flertal åtgärder i syfte att minska systemrisker och öka den finansiella stabiliteten och regeringen konstaterade att det innebär att myndigheten har erfarenhet av och kunskap om hanteringen av såväl mikro- som makrorelaterade risker

Regeringen ansåg också att det fanns ett fungerande samarbete och utbyte av information mellan de myndigheter som ansvarar för finansiell stabilitet och krishantering. Det ansågs därför naturligt att Finansinspektionen även i framtiden diskuterar med relevanta myndigheter för att kunna fatta väl underbyggda beslut om det kontracykliska buffertvärdet.

Det har dessutom under 2024 beslutats att införa en bestämmelse i lagen om kapitalbuffertar av vilken det uttryckligen framgår att Finansinspektionen ska samverka med Riksbanken innan beslut om det kontracykliska buffertvärdet fattas, proposition 2023/24:65 Samverkan om kontracykliska buffertvärden.

Bankföreningen anser sammantaget att den ordning som gäller idag, att Finansinspektionen beräknar det kontracykliska buffertriktvärdet och beslutar det kontracykliska buffertvärdet efter samråd med Riksbanken, är etablerad och väl fungerande. Föreningen ser därför inga skäl till att ändra den.

C Övriga synpunkter

Promemorian föreslår att bestämmelserna om att Finansinspektionen under vissa förutsättningar ska ingripa mot en styrelseledamot eller verkställande direktör även ska omfatta de föreslagna reglerna om belåningsgrader.

Bankföreningen konstaterar att förslaget innebär en utvidgning i förhållande till gällande ingripandemöjligheter. Något motiv till förslaget följer inte av promemorian. Eftersom bestämmelsen reglerar ingripande mot fysiska personer bör regeringen i den fortsatta beredningen motivera förslaget, inte minst ur proportionalitets- och rimlighetsperspektiv.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg Johan Hansing